

Бюджет на ЕС: Общата селскостопанска политика след 2020 г.

Брюксел, 1 юни 2018 г.

Днес Европейската комисия публикува предложения за регламенти за модернизирани и опростяване на общата селскостопанска политика (ОСП).

Тук се включват: предложение за регламент относно стратегическите планове за ОСП (предложен е нов начин на функциониране, който обхваща преките плащания за земеделските стопани, подпомагането на развитието на селските райони и програмите за секторно подпомагане), предложение за регламент относно единната обща организация на пазара (ООП) и предложение за хоризонтален регламент относно финансирането, управлението и мониторинга на ОСП. Тези предложения придават плътност на идеите за бъдещето на ОСП, залегнали в представеното от Комисията през ноември 2017 г. съобщение относно бъдещето на прехраната и селското стопанство.

Защо е необходимо да се реформира общата селскостопанска политика?

От 1962 г. насам общата селскостопанска политика (ОСП) изпълнява успешно своята изначална цел за подпомагане на доходите на земеделските стопани, така че на европейските граждани да се предлага качествена, безвредна и достъпна храна. През цялото това време ОСП успяваше да се приспособява и така запази значението си и до днес. Светът се променя бързо, както и предизвикателствата пред които са изправени не само земеделските стопани, а и обществото ни като цяло. Изменение на климата, ценова нестабилност, политическа и икономическа несигурност, обезлюдяване на селските райони, нарастващо значение на световната търговия — земеделските стопани непрекъснато трябва да се приспособяват към променящите се обстоятелства и законодателите следва да им подсиgurят подходящо подпомагане, основано на ясни и опростени критерии в средносрочен и дългосрочен план.

ОСП има водеща роля в прехода към по-устойчиво селско стопанство. Тя трябва да насърчава устойчивостта на сектора и да подпомага доходите на земеделските стопани и жизнеспособността на тяхната дейност. ОСП трябва да позволи на селското стопанство да играе пълноценно своята роля в отговор на предизвикателствата във връзка с околната среда и климата, както и изцяло да внедри нововъведенията в цифровизацията, които улесняват работата на земеделските стопани, намаляват бюрократичността и допринасят за приемствеността между поколенията. Над 50 % от населението на ЕС живее в селските райони, поради което е необходимо с усилия за подобряване на възможностите за работа, инфраструктурата, мобилността и предоставянето на основни услуги те да бъдат съхранени като привлекателни и процъфтяващи места за живеене. С приноса си за икономическата динамика в селските райони и тяхната социално-културна тъкан, селското стопанство на ЕС, както и новата ОСП, играят важна роля за поддържането на устойчиво земеделие в цяла Европа и за инвестирането в развитието на селските райони и общности.

С днешните законодателни предложения се въвежда опростена и модернизирана политика, приспособена да посрещне тези предизвикателства и да постигне тези цели.

Какъв е бюджетът за ОСП 2021—2027 г.?

В предложението на Комисията за многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. за ОСП са предвидени 365 млрд. евро (по текущи цени). Това представлява среден дял от 28,5 % от общия бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г. От този бюджет за ОСП 265,2 млрд. евро са за преки плащания, 20 млрд. евро са за подпомагане на пазара (ЕФГЗ) и 78,8 млрд. евро – за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Освен това от програмата за научни изследвания на ЕС „Хоризонт Европа“ ще бъдат заделени 10 млрд. евро за научно-изследователска и развойна дейност в областта на хранително-вкусовата промишленост, селското стопанство, развитието на селските райони и биоикономиката.

Какви са целите на бъдещата ОСП за периода 2021—2027 г.?

Бъдещата ОСП ще се съсредоточи върху деветте общи цели, които отразяват социално-икономическите и свързаните с опазването на околната среда аспекти на политиката:

1. подпомагане на доходите на жизнеспособните земеделски стопанства и на устойчивостта на

- територията на целия ЕС с цел подобряване на продоволствената сигурност;
2. засилване на пазарната ориентация и повишаване на конкурентоспособността, включително поставяне на по-голям акцент върху научните изследвания, технологиите и цифровизацията;
 3. подобряване на позицията на земеделските стопани по веригата на създаване на стойност;
 4. допринасяне за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него, както и за устойчивата енергия;
 5. насърчаване на устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси – вода, почва и въздух;
 6. допринасяне за защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта;
 7. привличане на млади земеделски стопани и улесняване на упражняването на стопанска дейност в селските райони;
 8. насърчаване на заетостта, растежа, социалното приобщаване и местното развитие в селските райони, включително на биоикономиката и на устойчивите горски стопанства;
 9. подобряване на реакцията на селското стопанство в ЕС на обществените изисквания по отношение на храните и здравето, включително за безвредна, питателна и устойчива храна, както и за хуманно отношение към животните.

Насърчаването на познанията, иновациите и цифровизацията в селското стопанство и селските райони е междусекторна цел.

Как се очаква да бъдат постигнати тези цели?

Бъдещата ОСП ще бъде по-полезна за гражданите, като същевременно ще бъде със значително по-опростено и модернизирано функциониране – както за земеделските стопани, така и за държавите членки. Акцентът ще бъде поставен не върху правилата и спазването им, а върху резултатите и качеството на изпълнението. Преминването от общоприложим към индивидуализиран подход означава, че самата политика ще се доближи до хората, които я прилагат по места. С този подход държавите членки ще разполагат със значително повече свобода да определят най-добрите начини за постигането на общите цели, като същевременно се съобразяват със специфичните потребности на своите земеделски стопани, селски общности и обществеността като цяло.

На равнище ЕС акцентът ще бъде поставен върху следното:

- определяне на общите цели;
- определяне на необходимите интервенции и на общия набор от мерки на разположение на държавите членки за постигане на общите цели;
- съхраняване на единния пазар и равнопоставеността за всички земеделски стопани в ЕС;
- въвеждане на специални механизми, за да се гарантира, че политиката действа с оглед на набелязаните цели; както и
- разработване на набор от показатели за оценка на напредъка.

Държавите членки ще могат да приспособят някои мерки с оглед на собствените си специфични потребности, като в обстоен стратегически план за ОСП посочат как възнамеряват да направят това.

Всяка държава членка в своя стратегически план за ОСП ще посочи как смята да постигне общите цели на ОСП предвид собствените си специфични потребности и ще определи стратегията си, като изясни как действията в рамките на двата стълба ще допринесат за постигането на тези цели. В плановете също така ще бъдат заложили целеви резултати с оглед на постигането на целите; напредъкът към постигането на тези целеви резултати ще се оценява на национално равнище и след това ще се проверява от Европейската комисия в рамките на нов годишен мониторинг и преглед.

Всеки стратегически план за ОСП ще трябва да бъде предварително одобрен от Европейската комисия, за да се гарантира, че той е в съответствие с целите на ЕС, запазва общия характер на политиката и не води нито до изкривяване на единния пазар, нито до прекомерна тежест за бенефициерите или администрациите.

Как ще се оценяват резултатите?

На равнище ЕС ще бъде договорен общ набор от показатели за резултатите, за да се гарантира равнопоставеност за земеделските стопани във всички държави членки.

Всяка година държавите ще предоставят на Комисията доклад за качеството на изпълнението, в който въз основа на специфичните показатели за резултатите ще посочват напредъка си. Комисията ще анализира докладите и ако е необходимо ще отправя препоръки за подобряване на резултатите.

С цел да се осигури напредък ще бъде въведена нова система за потенциални санкции и награди. Например държавите членки, постигнали целите си във връзка с климата, околната среда и биоразнообразието, ще могат като награда в края на периода на МФР да получат до 5 % от отреденото им финансиране за развитие на селските райони. От друга страна, ако от доклада за качеството на изпълнението е видно, че напредъкът е незадоволителен, Комисията ще може да вземе мерки с оглед на по-тясно обвързване на финансирането с резултатите. В зависимост от естеството на незадоволителните резултати тези мерки може да се изразяват в налагането на специален план за действие за възобновяване на заложеното в националната програма изпълнение, спиране на плащанията, препрограмане и др.

Как това опростява нещата за земеделските стопани и националните администрации? И как това модернизира ОСП?

Земеделските стопани знаят най-добре какво подпомагане им трябва, за да подобрят резултатите от дейността си. Новите стратегически планове за ОСП позволяват на държавите членки да работят със земеделските стопани, за да се определи какво е необходимо да се направи на национално или регионално равнище, за да бъдат постигнати договорените цели на ЕС, в условия на по-голяма гъвкавост при избора на най-резултатните мерки. Списъкът на общите мерки, договорени на равнище ЕС, също ще бъде оптимизиран: в новата ОСП например са заложили осем основни области за действия в рамките на развитието на селските райони (околна среда & климат; млади земеделски стопани; инструменти за управление на риска; познания & информация и др.) вместо настоящите 69 мерки и подмерки. По-просто и ефективно от един прекалено ограничителен и общоприложим подход е предоставянето на държавите членки на повече свобода на преценка за най-добрия за тях начин на постигане на общите цели.

Комисията също така ще положи усилия за постигането на ефективно функциониране на управленските механизми във всяка държава членка, което би позволило да се реши дали предложенията са допустими за подпомагане от ЕС, вместо да се проверяват условията за допустимост за всеки отделен бенефициер по проект, какъвто е случаят понастоящем.

Новата ОСП ще насърчи внедряването на новите технологии за оптимизиране на работата, както от земеделските стопани, така и от националните администрации. Например въз основа на систематично, целогодишно дистанционно наблюдение на селскостопанските дейности ще бъде разработена нова мониторингова система. Навсякъде, където е възможно, тя ще замени традиционните методи на контрол като проверките на място, с което значително ще намали тежестта на контрола. Ще се насърчава използването и на други цифрови инструменти като т.нар. геопространственото заявление, при което се използва сателитната технология, за да могат земеделските стопани да отправят точни заявления по отношение на земята си и така да се намалят грешките в декларациите и да се избегнат санкции. Заявленията на земеделските стопани за преки помощи ще бъдат предварително попълвани от администрациите на държавите членки с възможно най-актуалната и надеждна информация, като се използват вече съществуващи инструменти като системата за идентификация на земеделските парцели, с което на земеделските стопани ще се спести много време.

Новата ОСП задължава държавите членки да предоставят на земеделските стопани набор от консултантски услуги в областта на селското стопанство по широк кръг въпроси, подробно изложени в самия регламент. Сред тези услуги са: консултации по **ВСИЧКИ** изисквания и условия за дадено стопанство, произтичащи от дадения национален стратегически план за ОСП; как да се осигури съблюдаване на законодателството в областта на околната среда, обхващащо водите, пестицидите, чистия въздух и др.; управление на риска; и достъп до иновации и технологии. Тези консултантски услуги ще бъдат напълно интегрирани в по-широкообхватните системи на държавите членки за знания и иновации в селското стопанство, приобщаващи научни работници, браншови сдружения и други заинтересовани страни.

Земеделските производители ще бъдат ли третирани еднакво в целия ЕС?

Новата рамка на ОСП предвижда допълнително сближаване на разпределените преки плащания между държавите членки чрез преполовяване на разликата между подпомагането за хектар и 90 % от средното за ЕС подпомагане. С това Комисията изпълнява ангажимента си за по-справедливо разпределяне на преките плащания.

Как може да се осигури по-справедливо разпределяне на плащанията за земеделските стопани и за малките и средните стопанства?

Преките плащания ще останат съществена част от политиката, тъй като доходите на земеделските стопани трябва да бъдат подпомагани, за да се насърчи интелигентното и устойчиво селско стопанство.

Комисията предлага ограничения при плащанията за земеделските стопани в размер над 60 000 евро и задължително определяне на горна граница при плащанията на стопанство (като изцяло се вземат предвид разходите за труд) над 100 000 евро. Целта на тази мярка е да се постигне по-справедливо разпределяне на плащанията.

Освободените суми ще бъдат преразпределени в рамките на всяка държава членка чрез преразпределяне на размера за преки плащания или развитие на селските райони с цел преди всичко малките и средните стопанства да получат по-големия дял от преките плащания, разпределени за всяка държава. Държавите членки ще могат също така годишно да предлагат на дребните земеделски стопани кръгла сума, което е значително опростена за получателите административна процедура, тъй като те няма да трябва да попълват годишни заявления, за да получават съответните плащания. Всяка държава членка ще определя самостоятелно как ще класифицира дребните земеделски стопани, тъй като селскостопанският сектор във всяка от тях е различен.

Всяка държава ще трябва също така да прилага по-строги дефиниции, така че да бъдат подпомагани само действителните земеделски стопани. При малките стопанства точната дефиниция ще бъде оставена на всяка държава членка (стига Комисията да я одобри в стратегическия план за ОСП), като критерии за нея могат да бъдат тестове на доходите, вложен труд в стопанството, клауза за предмета и обхвата на дейността при дружествата и/или включването им в търговските регистри. Дефиницията трябва да е съставена така, че да не се позволява подпомагане на лица, чиято селскостопанска дейност представлява само незначителна част от цялостната им икономическа дейност или чиято основна стопанска дейност не е селскостопанската. В правилата също така се предвижда, че приетата във всяка държава членка дефиниция не трябва по принцип да изключва земеделските стопани, които извършват разнородна дейност (т.е. тези, които са активно заети със земеделие, но извършват и неселскостопанска дейност извън стопанството си).

Как младите земеделски стопани ще се възползват от бъдещата ОСП?

Сред основните приоритети на общата селскостопанска политика (ОСП) след 2020 г. е привличането на млади хора към сектора и подпомагане на деловите им начинания. Младите земеделски стопани ще се ползват от редица мерки, някои от които са задължителни, а други — на доброволен принцип:

- всяка държава членка ще трябва да заделя поне 2 % от отреденото ѝ финансиране за преки плащания за подпомагане на младите земеделски стопани, които се установяват в професията – под формата на допълнителни плащания към тяхното основно подпомагане на доходите или на безвъзмездна помощ за установяване; държавите могат да заделят по-голяма сума за насърчаване на младите земеделски стопани, ако установят специфична потребност от това.
- Максималният размер на помощта за установяването на млади земеделски стопани и стопанства в селските райони ще бъде увеличена на 100 000 евро.
- В своя стратегически план за ОСП всяка държава ще трябва да изложи стратегия за привличане и подпомагане на младите земеделски стопани, в т.ч. начините за по-съгласувано и ефективно използване на националното подпомагане и на подпомагането от ЕС.
- Финансирането за развитие на селските райони може да бъде използвано за схеми за подобряване на достъпа до земя и на прехвърлянето на земя, тъй като това традиционно е съществена пречка за младите земеделски стопани, които избират този поминък. Тези схеми могат да включват: партньорства на стопанства между различни поколения земеделски стопани; услуги по планиране на наследяване или прехвърляне на стопанство; посредничество за придобиване на земя; новаторски национални или регионални организации за насърчаване и улесняване на услугите за свързване на младите и възрастните земеделски стопани и т.н..
- Инвестициите на младите земеделски стопани, както и прехвърлянето на знания и обученията, ще продължават да се подпомагат по линия на фондовете за развитие на селските райони.
- Държавите членки ще могат да създават финансови инструменти за подкрепа на оборотния капитал на младите земеделски стопани, които често са изправени пред значителни трудности при набирането на финансиране предвид големите инвестиции в началната фаза на дейността на дадено стопанство и ниската възвръщаемост при тази фаза. Комисията ще засили сътрудничеството си с Европейската инвестиционна банка, по-специално чрез платформата

„fi-compass“, за да се възползва от опита и най-добрите практики при специфичните схеми за младите земеделски стопани.

Как новата ОСП ще подпомага действията, свързани с околната среда и климата?

Три от деветте конкретни цели на бъдещата ОСП ще се отнасят за околната среда и климата, обхващайки въпроси като изменението на климата, природните ресурси, биоразнообразието, местообитанията и ландшафта.

В своите стратегически планове за ОСП държавите членки ще трябва да посочат как възнамеряват да постигнат тези цели, уверявайки се, че техните земеделски стопани изпълняват всички изисквания във връзка с околната среда и климата. Държавите членки ще изложат подробно и как ще използват финансирането от двата стълба на ОСП в подкрепа на стратегиите си. Ще бъдат определени цели, напредъкът по които ще се оценява ежегодно.

Поставянето на амбициозни цели по отношение на климата, околната среда и биологичното разнообразие ще се осигури по няколко начина:

Нова система ще обвързва подпомагането на доходите на земеделските стопани (и другите плащания на площ и на глава добитък) с грижливо отношение към околната среда и климата. Обвързването на подпомагането с по-строги изисквания е стъпка напред спрямо правилата на настоящата ОСП.

Ще бъдат въведени задължителни за държавите членки „екосхеми“, финансирани от националните средства за преки плащания, въпреки че земеделските стопани няма да бъдат задължени да се присъединяват към тях. Тези екосхеми ще трябва да допълват останалите налични инструменти в подкрепа на целите на ОСП и да позволяват да се надхвърлят изискванията във връзка с обвързването на подпомагането. Все пак, всяка държава членка самостоятелно ще прецени какви да бъдат параметрите на тези схеми. Един пример е екосхема за финансиране на нулево използване на торове, за да се подобри качеството на водата. Съответните плащания могат да бъдат под формата на допълнителни плащания към преките плащания за земеделските стопани или да бъдат по линия на самостоятелни схеми и определяни според допълнителните разходи и загуби на доходи за земеделските стопани.

Държавите членки ще трябва да заделят най-малко 30 % от своя бюджет за развитие на селските райони за мерки в областта на околната среда и климата. Финансирането за развитие на селските райони ще се използва за подпомагане на грижливото отношение към климата и околната среда, и по-специално на т. нар. ангажменти в областта на агроекологията и климата; тук отново държавите членки ще бъдат задължени да предлагат на земеделските стопани такова подпомагане, а те от своя страна ще могат ако искат да се възползват от него. Бюджетите за развитие на селските райони също може да бъдат използвани за финансиране на редица други действия като например прехвърляне на знания, екосъобразни инвестиции, иновации и сътрудничество. Това подпомагане може да е насочено към земеделските стопани, горските стопани и другите заинтересовани страни в селските райони.

Финансирането за мерки в областта на околната среда в районите с природни ограничения като планинските или крайбрежните райони ще бъде отсега нататък в допълнение към 30 % за развитие на селските райони.

В съответствие с ангажмента на Съюза да изпълнява Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, 40 % от общия бюджет на ОСП се очаква да бъде свързан с действия в областта на климата.

Каква е ролята на научните изследвания, иновациите и новите технологии в бъдещата ОСП?

Бъдещата ОСП ще насърчи увеличаването на инвестициите в познанията и иновациите, и ще позволи на земеделските стопани и селските общности да се възползват от това. Основният инструмент за подкрепа на иновациите при новата ОСП ще продължи да бъде Европейското партньорство за иновации, по-специално чрез подкрепа на иновационни проекти, задвижвани „отдолу нагоре“ от оперативни групи. При подхода към иновациите ще се акцентира върху обмена на знания, в които всички участници се разглеждат като интерактивни участници в процеса.

От програмата за научни изследвания на ЕС „Хоризонт Европа“ ще бъдат заделени **допълнително 10 млрд. евро** за научно-изследователска и развойна дейност в областта на хранително-вкусовата промишленост, селското стопанство, развитието на селските райони и биоикономиката. „Хоризонт Европа“ ще има ключова роля в съ-създаването на необходимите познания за модернизиране на селското стопанство. Взаимодействието между „Хоризонт Европа“ (с транснационални проекти) и ОСП (с проекти на регионално/местно равнище и мрежи по ОСП) ще спомогне за изграждането на система от познания и иновации за селското стопанство с цел да се ускори внедряването на иновативните практики сред всички участници в селските райони.

Какво представлява общата организация на пазара (ООП)? Защо тя обхваща само някои сектори?

Общата организация на пазара (ООП) представлява набор от правила за организиране на единния пазар на селскостопански продукти. Тези правила обхващат многобройни аспекти: предпазни мерки във връзка с пазара (публична интервенция и подпомагане на частното складиране), извънредни мерки при пазарни сътресения, стандарти за предлагане на пазара, училищната схема за предлагане на мляко, плодове и зеленчуци на учениците, търговски разпоредби, както и множество оперативни програми за редица сектори – плодове и зеленчуци, пчеларство, вино, хмел и маслини.

С няколко изключения повечето разпоредби на Регламента за ООП ще се запазят същите и в бъдещата ОСП. Една съществена промяна е, че горепосочените оперативни програми ще трябва да бъдат интегрирани в стратегическия план за ОСП на всяка държава членка, като държавите членки ще могат (ако сметнат за необходимо) да разработят оперативни програми (т.нар. секторни интервенции) в други сектори. Тези сектори могат да бъдат всички селскостопански сектори — от зърнени култури и месо до семена, живи дървета и растения, но без етилов алкохол и тютюн. Държавите членки могат да отделят за тези секторни интервенции до 3 % от бюджета си по стълб 1. Тези схеми ще подпомагат производителите, които се обединяват в браншови сдружения, да предприемат общи стъпки за опазване на околната среда или за достигане до по-добра позиция в продоволствената верига.

Има ли специфично подпомагане за определени сектори?

Някои специфични продуктови сектори, изпитващи затруднения, ще продължат да се ползват от допълнително подпомагане за подобряване на конкурентоспособността, устойчивостта или качеството (т.нар. в рамките на настоящата ОСП обвързано с производството подпомагане на доходите или доброволно обвързано с производството подпомагане). Тези сектори трябва да бъдат приети за важни поради социално-икономически или свързани с околната среда причини.

Комисията предлага да се запази съществуващият списък на потенциално допустимите сектори (т.е. тези сектори, които от 2013 г. насам са били допустими да получават доброволно обвързано с производството подпомагане; най-актуалният списък се намира [тук](#)). Освен това Комисията предлага този списък да обхване и нехранителните култури (без обаче дървесните култури с кратък цикъл на ротация и дърветата), които се използват за производството на продукти, които имат потенциал да заменят изкопаемите горива.

Отговарящите на условията държави членки могат да разпределят до 10 % от преките си плащания за обвързано с производството подпомагане на доходите. Допълнителни 2 % могат да бъдат заделени за подпомагане на протеиновите култури.

Има ли специален режим за най-отдалечените региони на ЕС?

Предвид специфичните предизвикателства за селското стопанство на най-отдалечените региони на ЕС, по линия на ОСП е предвидено допълнително подпомагане на земеделските стопани. Предложеното финансиране за тези региони — френските отвъдморски департаменти (Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Реюнион, Сен-Мартен и Майот), Азорските острови и Мадейра, и Канарските острови — възлиза на 627,63 млн. евро годишно за период от седем години.

Преките плащания за земеделските стопани в най-отдалечените региони ще се запазят значително над равнищата на подпомагане за останалите държави членки.

Този размер не включва възможното допълнително финансиране за тези региони от бюджета за развитие на селските райони. Средствата могат да бъдат използвани, за да се подпомогнат действия за възстановяване, съхраняване и подобряване на биологичното разнообразие в селското и горското стопанство, както и за насърчаване на икономическото развитие на селските райони в тези най-отдалечени региони. Финансирането от ЕС на схемите за развитие на селските райони в тези области е увеличено на 70 % – в сравнение с около 40 % за останалите региони.

Как новата ОСП ще помогне на земеделските стопани да се справят с кризите и рисковете?

Настоящата ОСП вече помага на земеделските стопани да се справят с несигурността на своята професия чрез подпомагане на доходите (преки плащания), пазарни мерки, подпомагане за инструменти за управление на риска, както и чрез обучение и инвестиции по линия на развитието на селските райони.

Новата ОСП запазва този подход, като го усъвършенства:

- Действащите понастоящем разпоредби относно публичната интервенция, частното складиране и извънредните мерки остават непроменени и продължават да бъдат на разположение на земеделските стопани в ЕС за подпомагане при нужда.

- В бъдеще държавите членки ще могат да използват до 3 % от финансирането си по стълб 1, за да подпомагат сектори (например плодове и зеленчуци, вино, зехтин и др.), различни от тези, които вече се подпомагат по линия на секторните програми. Целта е да се стимулират сдруженията на производителите да действат и в подкрепа на конкурентоспособността, устойчивостта и управлението на риска/кризи.
- Съществуващата практика на заделяне на част от цялостното финансиране по стълб 1 ще бъде запазена за създаването на „селскостопански резерв“, който да се използва за пазарни мерки и за извънредни мерки за подпомагане. Общият годишен размер на този резерв ще бъде най-малко 400 млн. евро и ще бъде попълван чрез пренасяне на резерва за кризи от 2020 г. (т.е. в рамките на настоящата ОСП и от настоящата МФР) към 2021 г., а за следващите години – чрез пренасянето на всички неизползвани средства. С пренасянето на резерва, вместо попълването му всяка година, както и с пренасочването на неизползваните финансови средства към държавите членки, административната тежест ще се намали значително.
- Държавите членки ще трябва да финансират инструментите за управление на риска по линия на развитието на селските райони, за да подпомагат земеделските стопани при управлението на свързаните с производството и доходите рискове извън техния контрол. Тази форма на подпомагане, която ще се изразява във финансови вноски за премиите за застрахователни схеми и взаимни фондове, обхващащи свързаните с производството и доходите рискове, ще бъде задължителна за всички държави членки. По линия на развитието на селските райони ще бъде задължително и подпомагането на дейности като инвестиции и обучение, за да се помогне на земеделските стопани да предотвратят рисковете или да се справят с последствията от тях.
- Ще бъде създадена платформа на равнище ЕС за управление на риска, която да позволи на всички заинтересовани страни — земеделски стопани и публични органи, научноизследователски институти и частният сектор — да обменят на едно централизирано място знания, опит и най-добри практики.
- Също така, с цел улесняване на достъпа на земеделските стопани до оборотен капитал, например при временен недостиг на ликвидност поради неочаквана криза, ще бъде възможно да се използват финансови инструменти.
- Програмата „Хоризонт 2020“ ще финансира изследвания в областта на управлението на риска, цифровизацията и интелигентното използване на големите информационни масиви в селското стопанство, като проекти в областта на управлението на риска ще могат да се подпомагат и по линия на Европейското партньорство за иновации.

Как новата ОСП ще допринесе за бъдещето на селските райони в ЕС?

Над 50 % от населението на ЕС живее в селските райони, поради което е важно да бъдат съхранени тяхната привлекателност, динамичност и устойчивост, както и качествените работни места, икономическият растеж и достъпът до качествена инфраструктура, мобилност и основни услуги. Селското стопанство е фундаментално за много селски общности, а чрез своята подкрепа за земеделските стопани и селските общности такава е и ОСП.

Опростяването на програмите за развитие на селските райони чрез определянето на общи цели на равнище ЕС и предоставянето на държавите членки на повече гъвкавост да приспособяват действията към своите специфични нужди ще съхрани ефективността за целия ЕС на подпомагането на развитието на селските райони. Увеличаването на дела на съфинансиране за държавите членки ще им позволи да запазят амбициозните си инвестиционни цели в селските райони.

Това е допълнителен фактор за насочване на бъдещото финансиране за развитие на селските райони там, където то може реално да подкрепи развитието на местната селска и селскостопанска икономика, като големите инфраструктурни проекти, включително достъпът до високоскоростни комуникации, бъде оставен на други фондове на ЕС. Сред ключовите елементи на бъдещата политика за развитие на селските райони ще бъде насърчаването на развитието на интелигентни селища в селските райони и подобряването на местната инфраструктура.

Каква е разликата между текущи и постоянни цени и какви са реалните икономии в бюджета на бъдещата ОСП? Как ще бъде разпределен бюджетът на ОСП сред държавите членки?

На 2 май Комисията предприе безпрецедентна стъпка на прозрачност, представяйки за пръв път своето предложение относно новия дългосрочен бюджет на ЕС както по текущи, така и по постоянни цени за 2018 г.

Всъщност обаче текущите цени са тези, които представляват реалните суми от бюджета на ЕС за

крайните бенефициери. Годишният бюджет на ЕС се договаря по текущи цени; националните вноски в общия бюджет на ЕС също са по текущи цени.

Методиката не се различава от използваната досега за представянето на бюджета на ОСП, което позволява пряка съпоставка на настоящите предложения с предходните бюджети.

Постоянните цени, нетно от инфлацията, са използвани, за да се сравни икономическото въздействие на инвестициите за по-дълъг период от време. Преходът между постоянните и текущите цени е лесен, тъй като при изчисленията си използваният (винаги и сега) от Комисията показател на бъдещите темпове на инфлацията е фиксирана годишна инфлация от 2 %.

В резултат на това предложеният бюджет на ОСП е намален с около 5 % по текущи цени; това се равнява на намаление от около 12 % по постоянни цени от 2018 г., нетно от инфлацията.

Финансиране по държави членки по текущи цени (в млн. EUR)

	Преки плащания	Пазари	Развитие на селските райони	ОБЩО
BE	3 399,2	3,0	470,2	3 872,4
BG	5 552,5	194,5	1 972,0	7 719,0
CZ	5 871,9	49,5	1 811,4	7 732,9
DK	5 922,9	2,1	530,7	6 455,6
DE	33 761,8	296,5	6 929,5	40 987,8
EE	1 243,3	1,0	615,1	1 859,4
IE	8 147,6	0,4	1 852,7	10 000,7
EL	14 255,9	440,0	3 567,1	18 263,1
ES	33 481,4	3 287,8	7 008,4	43 777,6
FR	50 034,5	3 809,2	8 464,8	62 308,6
HR	2 489,0	86,3	1 969,4	4 544,6
IT	24 921,3	2 545,5	8 892,2	36 359,0
CY	327,3	32,4	111,9	471,6
LV	2 218,7	2,3	821,2	3 042,1
LT	3 770,5	4,2	1 366,3	5 140,9
LU	224,9	0,2	86,0	311,2
HU	8 538,4	225,7	2 913,4	11 677,5
MT	31,6	0,1	85,5	117,1
NL	4 927,1	2,1	512,1	5 441,2
AT	4 653,7	102,4	3 363,3	8 119,4
PL	21 239,2	35,2	9 225,2	30 499,6
PT	4 214,4	1 168,7	3 452,5	8 835,6
RO	13 371,8	363,5	6 758,5	20 493,8
SI	903,4	38,5	715,7	1 657,6
SK	2 753,4	41,2	1 593,8	4 388,4
FIN	3 567,0	1,4	2 044,1	5 612,5
SE	4 712,5	4,1	1 480,9	6 197,4

Финансиране по държави членки по постоянни цени за 2018 г. (в млн. EUR)

	Преки плащания	Пазари	Развитие на селските райони	ОБЩО
BE	3 020,8	2,6	417,9	3 441,3
BG	4 930,2	172,8	1 752,4	6 855,4
CZ	5 218,2	44,0	1 609,7	6 871,9
DK	5 263,5	1,8	471,6	5 736,9
DE	30 003,0	263,5	6 158,0	36 424,5
EE	1 102,4	0,9	546,6	1 650,0
IE	7 240,5	0,4	1 646,4	8 887,3

EL	12 668,8	391,0	3 170,0	16 229,8
ES	29 750,3	2 921,7	6 228,2	38 900,2
FR	44 464,1	3 385,1	7 522,4	55 371,6
HR	2 207,7	76,7	1 750,1	4 034,5
IT	22 146,8	2 262,1	7 902,2	32 311,0
CY	290,8	28,8	99,5	419,1
LV	1 967,4	2,0	729,7	2 699,2
LT	3 343,9	3,7	1 214,2	4 561,7
LU	199,9	0,2	76,5	276,5
HU	7 587,8	200,6	2 589,1	10 377,4
MT	28,0	0,1	75,9	104,1
NL	4 378,5	1,8	455,0	4 835,4
AT	4 135,6	91,0	2 988,8	7 215,5
PL	18 859,5	31,3	8 198,2	27 088,9
PT	3 741,0	1 038,6	3 068,1	7 847,7
RO	11 869,7	323,0	6 006,1	18 198,8
SI	802,8	34,2	636,1	1 473,1
SK	2 444,5	36,6	1 416,3	3 897,5
FIN	3 169,0	1,2	1 816,6	4 986,8
SE	4 187,7	3,7	1 316,0	5 507,4

Какви са следващите стъпки?

Трите предложения за регламенти относно новата ОСП за периода 2021—2027 г. ще бъдат изпратени на Европейския парламент и на Съвета. След това съзакондателите ще изготвят свои предложения въз основа на предложението на Комисията.

Бързото постигане на споразумение за дългосрочния бюджет на ЕС и по секторните предложения е много важно, за да се ускорят максимално практическите резултати от финансирането на ЕС, а земеделските стопани да разполагат с необходимата сигурност при своите делови и инвестиционни решения.

Закъснения от рода на възникналите в началото на текущия бюджетен период 2014—2020 г. могат потенциално да попречат на земеделските стопани и на националните администрации да извлекат полза от приноса на новата ОСП – намалена бюрокрайичност, увеличена гъвкавост и по-осезаеми резултати. Всяко забавяне на одобрението на бъдещия бюджет би също така отложило стартирането на хиляди потенциални нови проекти в ЕС за подпомагане на земеделските стопани и селските общности, както и за решаване на широка гама въпроси – от засилване на опазването на околната среда до привличането на нови земеделски стопани.

Постигането през 2019 г. на споразумение за следващия дългосрочен бюджет ще осигури плавен преход между настоящия (2014—2020 г.) и новия дългосрочен бюджет, а също така ще осигури предвидимост и непрекъснатост на финансирането, което е от полза за всички.

МЕМО/18/3974

Лица за контакти с медиите:

[Daniel ROSARIO](#) (+ 32 2 295 61 85)

[Clemence ROBIN](#) (+32 2 29 52509)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)